

Međunarodni Bilten

Fraternitas

Ordo Fratrum Minorum

Svezak LVIII | 15. Siječanj 2025

Indeks

Otvorena Obljetnica	
Pjesme stvorenja	1
Kutak Fra Massima	2
Dnevnik Generalne Kurije.....	3
Tempo Forte	3
Slavljenje Božića.....	4
Fra Konrad Cholewa u pohodu Ukrajini.....	5
Bratski susret studenata	
UCLAF-a u Rimu	5
Franjo između redaka.....	6
Osamstota obljetnica stigmi	
svetog Franje u Litvi	6
Formacija franjevačkih	
odgojitelja u Aziji (AFFT)	7
Fra Andrea Dovio OFM	
Vitez Talijanske Republike.....	8
Posjet Fondaciji	
“Naše Gospe od Afrike”.....	9
Smrt fra Francisca Moralesa	
Valeria, OFM.....	10
KOINONIA	10
Preminula Braća	11
Božićna noćna misa i	
početak Jubileja nade	11

Otvorena Obljetnica Pjesme stvorenja Asiz, 11. siječnja 2025

U subotu 11. siječnja 2025. u Asizu je franjevačka obitelj započela Osamstotu obljetnici Pjesme stvorenja, treću fazu Franjevačkih obljetnica koje prate posljednje godine života svetoga Franje.

Dogadjaj se odvijao u dva različita trenutka koji su vidjeli prvo crkvu San Damiano kao protagoniste, a potom i Svetište skidanja odjeće, unutar biskupije.

U San Damianu, nakon čitanja odlomka iz Franjevačkih izvora koji govore o pisanju Pjesme i nekih biblijskih odlomaka koji hvale stvaranje, govorili su neki predstavnici Franjevačke obitelji, iznoseći i vlastita razmišljanja.

Za fra Massima Fusarellia, generalnog ministra Reda manje braće, Canticum je svakako pjesma, ali i prije svega molitva: „Da bi čovjek istinski razumio ovaj tekst, mora ga čitati molitvenom dušom. Želimo se svojom vjerom pridružiti Franjinoj molitvi koja se izražava u molitvi i zahvaljivanju“, rekao je fra Massimo, podsjetivši kako su sva stvorenja znak Božji samo „ako ih znamo gledati pravim očima, prosvijetljeni vjerom i

usmjereni na Isusa Krista, koji je sunce pravde što dolazi s visine.”

Fra Carlos Alberto Trovarelli, generalni ministar Reda manje braće konventualaca, istaknuo je da je „Franjo sposoban uspostaviti novi odnos sa svim stvorenim, nazivajući stvorenja imenom i pripisujući im sposobnost hvale Boga koji ih je zamislio i stvorio”: odnos sa stvorenjima danas je doveden u pitanje klimatskim promjenama, komentirao je fra Carlos.

Tibor Kauser, generalni ministar Franjevačkog svjetovnog reda, podsjetio je kako je sestra voda uvijek prisutna u Bibliji, od Postanka (“duh je Božji lebdio nad vodama”), pa sve do križa: voda daje život, voda čisti, voda posvećuje, rekao je Kauser.

Drugi trenutak zbio se u svetištu Spogliazione, u biskupskoj kuriji Asiza. Nakon izmjeničnih

čitanja Izvora s pjesmama, časna sestra Frances Marie Duncan, predsjednica Međunarodne konferencije braće i sestara Trećega Reda (CFTOR), govorila je o nejednakostima koje karakteriziraju današnji svijet; fra Amando Trujillo Cano, generalni ministar Trećeg samostanskog reda (TOR), u svom se govoru usredotočio je se na oprštanje i mir; Fra Roberto Genuin, generalni ministar Manje braće kapucina razmišljaо je o snazi vjere.

Nakon nastupa mons. Domenica Sorrentina, biskupa biskupija Assisi - Nocera Umbra - Gualdo Tadino i Foligno, predstavnici franjevačke obitelji pošli su u baziliku Svetoga Franje na grob Serafskog Oca za trenutak molitve i zahvale.

Preuzmite knjižicu proslave: [Italiano](#)
[English](#) - [Espanol](#) - [Français](#) - [Deutsch](#)

Uprava Reda

Kutak Fra Massima Prosinac 2024.

WWW.OFM.ORG

Tijekom mog nedavnog putovanja u Boliviju susreo sam se s generalnim definitorijem i provincijskim ministrima Bolivarske franjevačke konferencije, a zatim sam posjetio Misionarsku provinciju svetog Antuna u Boliviji.

Ova zemlja proživljava razne fenomene: društvenu i političku nestabilnost koja potkopava stvar-

nu demokraciju; rašireno siromaštvo i socijalne nejednakosti među najvećima na kontinentu; prepreke u pristupu obrazovanju; nedostatak vode i krčenje šuma, posljedice klimatskih promjena, neregulirano vadjenje minerala; poteškoće u obiteljima; unutarnje migracije prema urbanim središtima s posljedicama siromaštva i socijalne isključenosti; bijeg mladih iz ruralnih područja i migracija u inozemstvo; utjecaj na politiku trgovine drogom; razni oblici sekularizacije, prisutnosti drugih kršćanskih skupina i sekti, istraživanju i oporavku pretkolonijalnih kultura i religija kako bi se nadvladalo kršćanstvo u njegovom primljenom obliku.

Najveći izazov za davanje nade zemlji ostaju mlađi ljudi a koji vide svoju budućnost ugroženom. Mlađi su najsiromašniji i napuštaju svoju zemlju kao migranti. Ovo je jedno lice današnjeg raširenog siromaštva koje ne možemo zanemariti.

Učiniti se hodočasnicima nade znači uzeti k srcu stanje mlađih ljudi i njihovu budućnost, otvoriti moguće puteve obrazovanju, ponuditi im alat opremljen čvrstim vrijednostima za razvoj njihova ljudskog, vjerskog i građanskog identiteta, da

mogu živjeti legalno i izgraditi dostojanstvenu budućnost. Demokracija i društvena, politička pa i kršćanska promjena zajednice može krenuti prije svega od njih.

Na južnoameričkom kontinentu, kao i u mnogim drugim područjima svijeta, hitno je potrebno vratiti se brizi za mlade i otvoriti im mogućnosti da postanu hodočasnici nade prema boljoj budućnosti. Ova stvarnost predstavlja vrlo jaku privlačnost i za nas, u svijetu. Budućnost ponovno počinje s mladima i ne želimo ih ostaviti same. Iz tog je razloga hitno potrebno donijeti konkretne odluke kako bi se upoznalo, zadovoljilo i promicalo stanje mladih ljudi.

Ovaj izbor također uključuje promicanje organizkog, pripremljenijeg i bolje animiranog pastoralnog mlađih, zajedno sa samim mlađima koji mogu postati njegovi protagonisti. Sve to stvara i dobar kontekst za pastoral zvanja, koji je nov po svojoj viziji, metodama i posredovanjima. Pastoral zvanja organiziran s laicima a ne samo od nas. Nije li upravo u tim uvjetima, najčešće teškim, Gospodin nastavio pozivati na evanđeoski život i poslanje? Vidim da među nama ima premalo osjetljivosti za zvanje i zajedničke odgovornosti za njega, koja se nikada ne smije prenijeti samo na animatore.

Odrasli koji se distanciraju od mlađih i od hrabrosti da im predlože lijep i dobar život, pa i onaj male braće koji hode Kristovim stopama s Franjom, to su odrasli koji su izgubili kompas nade, nemaju hrabrosti da preplove široko more i zadovoljni su time da ostanu uz obalu učvršćenih navika, bez preuzimanja rizika.

Ovako samo preživljavamo, tu budućnosti nema. Što biramo?

Tempo Forte

Ordo Fratrum Minorum

Secretarius Generalis

Objavljeno
je priopćenje
Tempo Forte
za mjesec
prosinac 2024.

[Italiano – English](#)
[Español](#)

Dnevnik Generalne Kurije

- ☒ Tempo Forte održava se u Generalnoj kuriji do 17. siječnja.
- ☒ Od 13. do 19. siječnja fra Francisco Gómez Vargas, generalni tajnik za misije i evangelizaciju, sudjelovat će na provincijskom kapitulu provincije Svetog Pavla Apostola u Kolumbiji; od 26. siječnja do 3. veljače boraviti će u Vijetnamu na susretu novih oblika prisutnosti, života i evangelizacije u Aziji.
- ☒ 16. siječnja fra Massimo Fusarelli, generalni ministar, sudjelovat će na slavlju Velikog kancelara na Papinskom sveučilištu Antonianumu; 17. susrest će se, zajedno s fra Cesareom Vaianijem, generalnim definitorom, s braćom provincija Kampanije i Kalabrije (Italija) na jubilarnom hodočašću u Rim; 19. predvoditi će svetu misu u bazilici San Sebastiano fuori le Mura u Rimu; dana 20. sudjelovat će na slavlju bratstva Blaženog Gabriela Allegre.
- ☒ Dana 20. siječnja fra Ignacio Ceja Jiménez, generalni vikar, sudjelovat će na Skupštini Marokanske kustodije u Rabatu. Od 22. siječnja do 1. veljače obaviti će kanonsku vizitaciju Kustodije.
- ☒ Od 21. do 25. siječnja fra Konrad Cholewa, generalni definitor, posjetiti će braću i definitorij provincije Sv. Križa u Sloveniji.
- ☒ Od 21. do 25. siječnja fra Massimo i fra Cesare posjetiti će provinciju Svetih franjevačkih mučenika u Portugalu.
- ☒ Fra Cesare će 29. i 30. siječnja sudjelovati na susretu Provincijskih definitora Španjolske i Portugala na temu budućnost franjevaštva na Pirenejskom poluotoku, a koji će se održati u blizini Lisabona.
- ☒ Od 26. do 29. siječnja fra Massimo će boraviti u Portoriku u bratskoj posjeti.

Slavljenje Božića

Generalna kurija i Greccio

WWW.OFM.ORG

Generalni ministar fra Massimo Fusarelli predvodio je 24. prosinca misu na Badnjak u crkvi Santa Maria Mediatrice u Generalnoj kuriji kojoj su nažočila braća iz Kurije, časne sestre iz raznih kongregacija i vjernici koji često dolaze u crkvu. Generalni ministar je u propovijedi istaknuo "Svetlo" kao ključ liturgije bdjenja. Započeo je govoreći o svetom Pavlu koji se obraća Titu govoreći da je Božja milost poput svjetla ljubavi i spasenja koje svjetli u očekivanju konačne slave. U evandelju je rekao da su pastiri iznenađeni neočekivanim svje-

tlom koje obasjava njihovu noć i njihov teški život, svjetlom koje vodi i daje nadu, a da ne preplavi. „Danas nam se govori da upravo usred tame izgubljenog mira, nježnosti odnosa koji se raspadaju, usred tame nasilja i besmisla koji su nam se činili možda jednom zauvijek arhivirani, usred svega ovoga svjetlo već sja.”

Sljedeći dan ministar je slavio Božićnu misu u Grecciju zajedno s fra Lucianom de Giustijem, provincialnim ministrom provincije San Bonaventura, i lokalnom zajednicom. U homiliji je istaknuo da se Bog otkriva u Isusovu čovještvu, osobito u njegovoј krhkosti, siromaštvu i poniznosti. Zatim je dodao da Božje svjetlo ne uklanja tamu, već svijetli usred nje, pozivajući nas da ga tražimo u suprotnostima i teškoćama života, čak i u vremenima rata i patnje. Zatim je podsjetio da primjer svetog Franje u Grecciju naglašava prepoznavanje Boga prisutnog u stvorenjima i u čovječanstvu. "Ponovno slavljenje Božića u Grecciju vraća nas na onaj začuđeni Franjin pogled i raspiruje, štoviše, žari plamen naše vjere", rekao je fra Massimo. Nadalje, pozvao nas je da prođemo kroz vlastitu tamu vjerujući da je božansko svjetlo uvijek prisutno i u najtežim vremenima.

[Pročitajte propovijed Božićne noći](#)

[Pročitajte homiliju na Božić](#)

Fra Konrad Cholewa u pohodu Ukrajini

Poruka nade i solidarnosti

WWW.OFM.ORG

Dana 11. i 12. prosinca fra Konrad Cholewa, generalni definitor Sjevernoslavenske konferencije (SLAN), bio je u posjetu Ukrajini gdje je imao veoma značajne susrete. Osim susreta s gvardijanima provincije Svetog Mihaela i sudjelovanja na zasjedanju Provincijskog definitorija, fra Konrad je zajedno s provincijalnim ministrom fra Benedictom Sviderskyyem, imao susret s nadbiskupom Lavova Mieczysławom Mokrzyckim..

Susret, održan u Nadbiskupskoj kuriji, bio je važna prilika za raspravu o mogućnostima suradnje između braće Provincije i Lavovske nadbiskupije. Trojica redovnika istaknula su važnost udruživanja snaga u suočavanju s izazovima koje donosi rat i provođenju evangelizacijske misije na tom području.

Tijekom posjeta fra Konrad je predstavio viziju razvoja Reda manje braće na svjetskoj razini, potaknutu nedavnjim pismom generalnog ministra fra Massima Fusarellia pod naslovom „Braća i male ni danas“. Generalni definitor istaknuo je važnost ostati vjeran franjevačkoj karizmi, čak i u kontekstu obilježenom dubokim društvenim i kulturnim preobrazbama.

Drugog dana posjeta fra Konrad je aktivno sudjelovao u zasjedanju Provincijskog definitorija, dajući svoj vrijedan doprinos i iznoseći ideje i perspektive koje mogu pomoći ukrajinskoj braći u ovom ratnom vremenu.

Prisutnost fra Konrada Cholewe u Ukrajini bio je opipljiv znak bliskosti Reda s braćom iz provincije Svetog Mihaela Arkandela, koji su angažirani u vršenju evangelizatorskog poslanja i u posebno teškim okolnostima.

Fra Cristian Kryvakiivskyy

Bratski susret studenata UCLAF-a u Rimu

Generalna kurija, 13. prosinca

WWW.OFM.ORG

Dana 13. prosinca, generalni definitori, fra César Kükamp i fra Joaquin Echeverry, pozvali su latinoameričku braću studente iz bratstva “Blaženog Gabriela Allegra” u Generalnu kuriju, s ciljem zajedničke molitve za mir u svijetu u ovo vrijeme Božića. To je također bio način da se studenti međusobno upoznaju i razmijene iskustva o svojim studijima, a za definitore o stanju i hodu Reda u Latinskoj Americi.

Tijekom razgovora otvoren je prostor za raz-

mišljanje o izazovima Reda u Latinskoj Americi i o doprinosu koji braća mogu dati u budućnosti na temelju svojih studija i iskustva života u međunarodnom bratstvu, zahvaljujući kojemu

studenti stječu šire znanje o Redu diljem svijeta. Također su iznijeli svoje dojmove o pismu generalnog ministra objavljenom 8. prosinca, „Braća i maleni danas – Red u ovom vremenu”, upućenom svoj braći Reda, u kojem fra Massimo Fusarelli nudi viziju i trenutno stanje Reda.

Franjevačke stogodišnjice

Franjo između redaka Proslava 800 godina Talijanske književnosti

WWW.OFM.ORG

Projekt *Francesco tra le righe*, koji je predstavlja Serafska provincija svetog Franje Male braće iz Umbrije i Sardinije, koristi priliku Franjevačkih Obljetnica kao idealan početak književne produkcije na talijanskom jeziku.

Iako *Cantico delle creature* nije kronološki prvo književno djelo na talijanskom jeziku, njegova relevantnost i relevantnost njezina autora pružaju priliku za proslavu osamsto godina talijanske književnosti, u njezinoj povijesti i sadašnjosti.

Francesco tra le righe ima za cilj učiniti *Cantico delle creature* i talijansku književnost raskrižjem susreta i promišljanja središnjih pitanja čovječanstva i aktualnih događanja, približiti građanima svijet poezije i suvremene književnosti.

Kroz niz susreta s vodećim osobama iz svijeta kulture i književnosti, *Francesco tra le righe* promiče poznavanje suvremene talijanske književne produkcije kao čitanje stvarnosti i prijedlog rasta svjeti u njezinim različitim dimenzijama ljudskim, društvenim, kulturnim i duhovnim, s ciljem uključivanja mladih u svijet književnosti s kojim nemaju baš spontani dijalog.

Francesco tra le righe otvorit će se 5. veljače u samostanu Monteripido (PG, Italija) i imat će svoju službenu inauguraciju 26. veljače izvanrednim dogadjajem čitanja Pjesme na 30 jezika u samostanu San Damiano, mjesto gdje je pjesma nastala.

Svaki susret uključuje raspravu o temi vezanoj uz Pjesmu stvorena, i to na suvremen način, kojoj će biti pridodano čitanje tekstova i dijalog s nazočnom publikom. Franjin tekst će biti predmetom promišljanja pjesnika i intelektualaca u svim njegovim aspektima.

Za informacije: francescotralerighe@assisiofm.org

Izvor: www.centenarifrancescaniassisi.org

Osamstota obljetnica stigmi svetog Franje u Litvi Provincija San Casimiro

WWW.OFM.ORG

U nedjelju 22. prosinca, na četvrtu nedjelju došašća, generalni ministar fra Massimo Fusarelli i generalni definitor fra Jimmy Zammit sudjelovali su na službenoj proslavi 800. obljetnice stigmi sv. Franje u Litvi.

Provincija sv. Kazimira se, naime, htjela prisjetiti ovog događaja euharistijskim slavlјem koje je predvodio provincialni ministar fra Evaldas Darulis, a u kojem je generalni ministar održao

propovijed. Podsjetio je na stav iščekivanja sv. Elizabete i na dobrodošlicu svojstvenu Djevici Mariji, vjerno nazočnoj od Isusova rođenja do podnožja križa. Sveti Franjo po otajstvu svojih stigmi sudjeluje na tom Gospodinovom putu i to sa svim stigmatiziranim u povijesti.

Nakon euharistije, kojoj je nazočio veliki vjernički zbor, ispred samostana sagrađenog početkom 90-ih u izravnoj vezi sa svetištem La

Verna, generalni je ministar blagoslovio novu drvenu sliku koja prikazuje svetog Franju stigmatiziranog kako drži Evandelje u ruci okružen stvorenjima koja je toliko volio i o kojima je pjevao.

Potom je generalni ministar s jednim postulantom iz provincije odnio novi križ na Brdo križeva gdje ga je ostavio za sjećanje. Za vrijeme komunizma, ovo je brdo bilo znak vjere i otpora litavskog naroda sovjetskoj diktaturi te je i dalje odredište hodočašća i hodočasnika, koja braća prihvataju i prate.

Na kraju su se generalni ministar i definitor susreli s nazočnom braćom, novim biskupom biskupije i vjernicima.

Vijesti iz entiteta

Formacija franjevačkih odgojitelja u Aziji (AFFT) Završen prvi pilot program

WWW.OFM.ORG

Nakon 9 mjeseci zajedničkog hoda, 7. prosinca 2024., osam braće iz cijele Azije završilo je prvi AFFT – program izobrazbe azijskih franjevačkih odgojitelja. Fra Derrick Yap, koordinator tečaja, uručio je potvrde o sudjelovanju tijekom završne mise u samostanu svetog Antuna u Singapuru, na kraju dvotjednog završnog programa.

Ovih osam fratara iz Indonezije, Malezije, Mjanmara, Filipina, Šri Lanke i Vijetnama, od kojih većina trenutno su odgojitelji, završili su 16 modula osobno i online. Svaki od njih je pojedinačno bio obučen od pratitelja te će, uz ovaj program, nastaviti hodati zajedno u obliku međusobne podrške i supervizije.

Tijekom dvotjednog završnog programa u Singapuru (24. stu-

denog – 6. prosinca), imali su priliku iskustveno učiti kroz dva modula obuke: Planiranje i programiranje i Franjevačka formativna pratnja. Takoder su imali priliku povezati se putem interneta s uređima kurije (PMOS-a, misija, međureligijskog dijaloga) kako bi bolje integrirali ova područja u svoje programe formacije.

Generalni ministar fra Massimo Fusarelli održao je govor putem video veze, zahvalivši sudionicima na njihovom angažmanu, ohrabrujući ih da nastave raditi u ovom ključnom području formacije i da još više potpiruju vatru trajne formacije.

Zahvaljujući stalnoj potpori generalnog ministra za Aziju fra Johna

Wonga, generalnog tajnika za formaciju i studije fra Darka Teperta i njegovog zamjenika fra Hieronimusa Dei Rupa, pratitelja, voditelja grupa, digitalnog tima, osoblja i dobročinitelja, ovaj je program bilo moguće pokrenuti i dovršiti s takvim uspjehom.

Sljedeći program započet će u travnju 2025. i još uvijek će biti rezerviran za braću OFM tijekom ove pilot faze. Za više informacija pošaljite e-mail na afft.adm@gmail.com na znanje: Fr. Derrick Yap

Fra Andrea Dovio OFM Vitez Talijanske Republike

Za svoj rad liječnika volontera tijekom hitne zdravstvene zaštite

WWW.OFM.ORG

Svečanost dodjele časti Reda za zasluge Talijanske Republike održana je 11. prosinca u dvorani Provincijskog vijeća u Perugii. Među 22 nagrađena bio je i fra Andrea Dovio, tajnik serafske provincije sv. Franje Asiškog.

Fra Andrea Dovio - liječnik kirurg, diplomirao je medicinu i kirurgiju u Torinu 2000. godine s doktoratom i specijalizacijom iz interne medicine – istaknuo je se svojom aktivnošću liječnika volontera tijekom izvanredne zdravstvene situacije Covid-19 2020. godine - s aktivnosti u bolnici Tortona – kao i 2021. godine, nakon što je se odazvao apelu Civilne zaštite za pružanje usluga u bolnici Città di Castello na odjelu subintenzivne nege.

Na svečanosti su bili i fra Francesco Piloni, ministar serafske provincije sv. Franje Asiškog, fra Saul Tambini, župnik Santa Maria degli Angeli, fra Dario Garioni, provincijski ekonom i Walter Bianchi, uključen u radove na obnovi bazilike

Santa Maria degli Angeli kao koordinator za sigurnost.

Upravo je prefekt Perugie Armando Gradone dodijelio priznanje fra Andrei Doviu dekretom predsjednika Republike, zajedno s dogradonačelnikom Asiza Valterom Stoppinijem.

«Nekada su se naši roditelji u svojoj jednostavnosti – započeo je svoj srdačni govor prefekt Perugie obraćajući se 22 primatelja – koristili izrazom „ti sei fatto onore“, odnosno „izvršili ste svoj zadatak dajući sve od sebe“. I to je ono što ovo priznanje znači: svatko je u svom poslu dao najbolje od sebe. Ali sjećam se da ne postoji „uzorna“ usluga koja nije usmjerena i na zajednicu, kao element rasta u društvu. A ovo priznanje također naglašava vašu odgovornost da i dalje budete primjer drugima.”

«Već sam bio provincijalni tajnik kad je izbila epidemija – kaže fra Andrea, opisujući svoje služe-

nje u bolnicama tijekom hitne faze pandemije – i umnožili su se zahtjevi za liječnicima na odjelima: odmah su me pogodile priče onih koji su bili kao volonteri u tom napetom trenutku, u kojem se zapravo malo znalo o virusu. Nisam mogao a da ne pomislim na svetog Franju, na to služenje gubavcima koje je bilo tako ključno za njegov poziv, i na mnoge redovnike koji su se tijekom stoljeća, poput Manzonijeva Fra Cristofora, posvetili služenju pogodenih od kuge.”

Provincijalni ministar tada je bio fra Claudio D'Uriggetto, danas generalni prokurator. „Udovoljio je mojoj molbi da odem, nakon duge unutarnje borbe: prvo straha od smrti a zatim straha da nisam dorastao tome. Ali shvatio sam da služenje

straha znači zadovoljiti se preživljavanjem, dok bi me slušanje najdubljih želja mog srca dovelo do iskustva nečeg višeg i boljeg: nečega od Isusovog obećanja života u izobilju, okusa tog vječnog života kojim se može “izazivati smrt”.

Na kraju svečanosti, izaslanstvo Manje braće je dočekano u uredu novog predsjednika regije Umbria, Stefania Proiettia, koji je čestitao fra Andrei Dovi u primljenom priznanju i zatražio poseban blagoslov od provincijalnog ministra u jednoj maloj privatnoj kapelici koja se nalazi uz njegov ured.

Izvor: www.assisiofm.it

Animacija Reda

Posjet Fondaciji “Naše Gospe od Afrike” Kongo Brazzaville, 10.-15. prosinca

WWW.OFM.ORG

Od 10. do 15. prosinca 2024. fra Baptist D'Souza i fra Dennis Tayo iz Generalne kurije posjetili su Fondaciju (ovisnu o generalnom ministru) u Kongo Brazzaville, s nakanom susresti braću i vidjeti njihove aktivnosti i projekte koji postoje u njihovoj stvarnosti.

Predsjednik Fondacije, fra Kevin Eusèbe Assasa, srdačno ih je dočekao i pratio tijekom cijelog posjeta. Prva postaja bila je bratstvo svetog Bonaventure u Moukondji-Ngouaki gdje su ih braća u zajednici radosno dočekala. Nakon kratkog odmora, otputovali su 27 kilometara dalje do župe Santa Maria degli Angeli u Kintéléu kako bi se susreli s dvojicom braće koji su govorili o svojim različitim pastoralnim aktivnostima i postojećim izazovima a posebice o hitnoj potrebi za vodovodnim sustavom na tom području.

Potom su otišli u Djiri kako bi se susreli s braćom koja rade u župi i školi Santa Chiara u Djiriju, a zatim u „kuću za primanje“ na duhovne vježbe. Nakon kratkog predstavljanja aktivnosti bratstva, otišli su u Makabandilou, gdje su zajednički večerali s braćom i s djecom skloništa “Dako ya bandeko (Kuća braće) - Otac Angelo Redaelli” slušajući njihove probleme. Nakon što su se vratili u Djiri kako bi prespavali, slje-

dećeg su dana posjetili školski kompleks, posebno kako bi vidjeli njegove postojeće objekte i eventualne potrebe, poput izgradnje knjižnice i informatičke učionice. Potom su putovali sat i pol do Kombo Matara kako bi razgledali novo-otvorenu pripojenu školu koju pohađa trideset i četiri osnovnoškolca. Stanovnici su izrazili potrebu za vrtićem, ali u isto vrijeme pristup vodi ostaje značajan izazov u tom području.

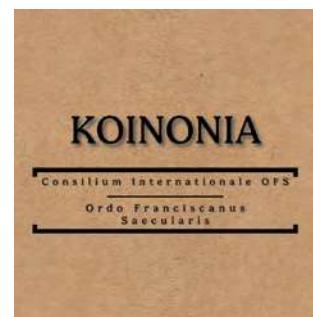
Nakon odmora u bratstvu sv. Bonaventure, sutradan su rano krenuli na 510 kilometara dug put do kuće postulature u Boundji. Pokazalo se veoma korisno susresti se sa šest kandidata i rezidentnom braćom, koji su mogli razgovarali o prethodno odobrenim projektima, zatim iznijeti neke povezane probleme te posjet zaključiti pojašnjenjima i razmjenom mišljenja. Nakog toga su nastavili do bratstva Makoua, 100 kilometara udaljenog, kako bi upoznali braću koja tamo rade i upoznali se o njihovom radu u župi, uključujući stočarsku industriju, stolarstvo i poljoprivredne inicijative koje podržavaju misiju. Fratri su se sastali kako bi razgovarali o postojećim aktivnostima i njihovim potrebama, posebice o potrebi nabave pašnjaka.

Izrečene su riječi podrške i ohrabrenja s nadom da će ponovno osnažiti njihov žar i pomoći im da krenu naprijed.

Naposljeku, sljedeći dan fra Baptist i fra Dennis susreli su se s braćom u kući Fondacije sv. Bonaventure. Sudjelovali su u poticajnom dijalogu o važnim aktivnostima koje se odvijaju u svetištu i Fondaciji, razmjenjujući značajne uvide i razmišljanja. Nakon ove plodne rasprave uslijedio je

sastanak s članovima Projektnog odbora Fondacije na kojem su pregledali trenutne inicijative i identificirali zanimljive buduće perspektive kojima vrijedi težiti. Kako bi proslavili završetak svog dojmljivog sastanka i ojačali svoje bratstvo prije rastanka, podijelili su bratski ručak u restoranu u središtu grada. S mnogo mogućnosti ispred sobe i jedinstvenim smjerom, Fondacija je na putu prema boljem sutra.

KOINONIA

Izašao je novi broj Koinonije, službenog glasila Franjevačkog svjetovnog reda.

Preuzmite PDF:
[Italiano](#) - [English](#)
[Español](#) - [Français](#)

Nekrologij

Smrt fra Francisca Moralesa Valeria, OFM San Pedro, Cholula, Meksiko

WWW.OFM.ORG

Dana 23. prosinca, naš brat fra Francisco Morales Valero, OFM, iz provincije Svetog Evandželja, pozvan je u Očev

dom; živio je u gradu San Pedro, Cholula u Meksiku.

Rođen 26. rujna 1937. u Mexico Cityju, franjevački habit obukao je 2. veljače 1954.; prve zavjete položio je 2. veljače 1955., svečane zavjete 4. listopada 1958., a za svećenika je zaređen 22. lipnja 1964. Bio je provincijski ministar Provincije Svetoga Evandželja od 2008. do 2014. Godine 1965. započeo je studirati na Američkom katoličkom sveučilištu, gdje je doktorirao filozofiju sa specijalizacijom iz povijesti (15. svibnja 1971.).

Dvadeset godina je bio istraživač i član Akademije Američke franjevačke povijesti u Washingtonu; Bio je i profesor na Papinskom sveučilištu Antonianum u Rimu (1989.-1994.). Kada se vratio u svoju provinciju, posvetio je se prikupljanju povijesnih dokumenata u raznim samostanima provincije kako bi ih sačuvao na jednome mjestu, a to je sada Franjevačka knjižnica, koju administrativno podupiru Sveučilište Amerike, Puebla i Franjevački povijesni arhiv (od 2008.), a koja je u službi domaće i međunarodne akademske zajednice.

Preminula Braća

- † 7 siječnja: fra Sebastião Scheibel, provincija Sv. Franjo Asiški (Brazil)
- † 6 siječnja: fra Joseph Quinn, provincija Gospa od Guadalupe (SAD)
- † 5 siječnja: fra Silvio Capriotti, provincija Sveti Jakov iz Marke (Italija)
- † 31 prosinca: fra Mikaël Penn, provincija B. Duns Scotus (Francuska)
- † 30 prosinca: fra Antonio Quiñones Aguilar, provincija Naša Gospa od Guadalupe (Gvatemala); Fra Pedro Ruiz Verdú, provincija Bezgrešno začeće (Španjolska)
- † 25 prosinca: fra Egwin Raffl, provincija Sveti Leopold (Italija); fra Raffaele Fritegotto, provincija Sveti Antun od Manje braće (Italija)
- † 23 prosinca: fra Giulio Barocco, provincija Sveti Antun od Manje braće (Italija)
- † 22 prosinca: fra Francesc Vilà Virgili, provincija Bezgrešno začeće (Španjolska)
- † 20 prosinca: fra Laurian Janicki, provincija Gospa od Guadalupe (SAD)
- † 19 prosinca: fra John Julian Mc Vean, provincija Gospa od Guadalupe (SAD)
- † 18 prosinca: fra Augustin Paulik, provincija

Gospa od Guadalupe (SAD)

- † 16 prosinca: fra Patrick Joseph, provincija Irske
- † 14 prosinca: fra Joseph Nangle, provincija Gospa od Guadalupe (SAD); fra Peregrin Maria Freymadl, provincija Sveti Elizabeta (Njemačka); fra Pedro Medina Gálvez, provincija Gospa od Guadalupe (Gvatemala)
- † 12 prosinca: fra Donald MacDonald, provincija Sveti Duh (Kanada)
- † 10 prosinca: fra Giuseppe Falzarano, provincija Sveta Marija od Milosti (Italija)
- † 8 prosinca: fra Francisco Quintana Ropero, provincija Bezgrešno začeće (Španjolska)
- † 6 prosinca: fra Juan Rodolfo Avalos Huapaya, provincija SS. XII apostola (Peru)
- † 17 studenog: Fr. Jiwan Dhanwar Dhanwar, fondacija Sveti Franjo (Indija)
- † 6 studenoga: fra Matej Peter Ovčiarik, provincija Presveti Spasitelj (Slovačka)
- † 30 listopada: fra Joel Postma, provincija Sveti križ (Brazil)

Informacije dobivene od Glavnog tajništva sec-gen@ofm.org

Sveta Stolica

Božićna noćna misa i početak Jubileja nade

“Nada ne razočara”

WWW.OFM.ORG

Dana 24. prosinca u 19 sati slavljenja je euharistija Božićne noći koja je započela otvaranjem Svetih vrata Jubileja nade 2025. Taj se jubilej poklapa sa 1700. obljetnicom prvog Ekumeničkog koncila u Niceji, koji je pomogao očuvati jedinstvo Crkve. Na tom je koncilu jednoglasno odobreno Vjerovanje koje i danas izgovaramo u nedjeljnoj euharistiji.

Sveti je Otac u svojoj homiliji, podsjećajući na andeoski naviještaj pastirima, rekao: „Usred čuđenja siromaha i pjesme andela, nebo se otvara zemlji: Bog se učinio jednim od nas da i mi postanemo njemu slični, sišao među nas da nas podigne i vrati u zagrljaj Očev.” Papa nas je također pozvao da ponovno otkrijemo radost susreta s

Gospodinom, onu radost koja vodi aktivnoj nadi, osobito u područjima sukoba i patnje.

„Sestro, brate, ove noći otvaraju ti se sveta vrata Božjeg srca. Isus, s nama Bog, rođen je za tebe, za mene, za nas, za svakog muškarca i svaku ženu. I - znaš? - s Njim radost cvjeta, s Njim se život mijenja, s Njim nada ne razočarava”: ovim je riječima papa Franjo zaključio svoju propovijed.

Tema jubilarne 2025. godine je „Nada ne razočarava“, koju je Sveti Otac objavio 9. svibnja 2024. Bulom saziva, u kojoj je podsjetio na poziv sve-

tog Pavla „radosni u nadi, postojani u nevolji, ustrajni u molitvi“. Papa je u istoj Buli pozvao da živimo Svetu godinu kao priliku za sinodalnost, čineći sve krštene suodgovornima, prema svojim karizmama i službama, da zajedno svjedočimo prisutnost Božju u svijetu.

[Pročitajte Papinu homiliju](#)

[Pročitajte Bulu proglašenja Redovitog Jubileja 2025. godine](#)

Zahvaljujemo svima koji su poslali fotografije jaslica.
Fotogalerija je još uvijek dostupna na ovim poveznicama: [Italiano](#) - [English](#) - [Español](#)

Prijavite se

Pišite nam

Web

Pratite nas

Newsletter

comgen@ofm.org

www.ofm.org

@ofmorg

@fratrumminorum

@ofm.org